

SCÉNÁŘ

Artur

hlavni (trdlo, malý úředník, kterému se život příliš nepovedl)

maskovaný (chce získat Artura jako štít před ostatními Artury, a zároveň návnadu pro Boha)

autor (sepisuje příběh hry, ve „skutečném“ světě, neví však, jak jej ukončit)

zabity1scena (chtějí Artieho zastavit v jeho pokusu ovládnout světy)

zabity4scena

Descartes (jak by vypadal D., kdyby se rozhodl považovat Boha za démona, a nedůvěřovat mu?)

Candide (umírající, znavený světem)

Kunigunda (čínorodá, leč stará a ošklivá manželka Candidova)

Bůh (Bůh jako počouchlý stařík, zanevřel na svět, jeho jedinou radostí je trápit Descartese v jednom z
w.)

Platón

Láska

- komparz

Charaktery:

Artur:

Zpočátku ňouma (to musí dát najevo už před příchodem Artieho), submisivní, nejistý, trochu hysterický. Ke konci svého života se výrazně změní – bude třeba důkladně promyslet, jak tu proměnu věrohodně vysvětlit a předvést.

Artie:

Suverén, elegán, chytrolín, lev salónů, ale velmi citlivý na odhalení svých skrytých záměrů. V takových případech začíná být podrážděný až podlý.

Artur – autor:

Zatím nemám představu, uvidíme až na zkoušce i podle toho, jak jej pojmu představitelé:-).

Descartes:

Velmi stresovaný, z čehož vyplývá výbušné jednání v 6. scéně. Ve 2. scéně jsou jeho stres a rozčilení přehlušeny blahodárným účinkem jeho vlastního zboží. Bude náročné to ve druhé scéně předvést tak, aby diváka pak nešokovalo jeho jednání v 6. scéně.

Candide:

Unavený, rezignovavší, vlastně už jen dožívá. Nenachází v životě žádnou radost. Pro herce úkol – ztvárnit různé stupně tohoto bezbřehého pesimismu:-).

Kunigunda:

Vlastně Candidův opak – ta by žila! Sličné představitelky budou mít těžký úkol ztvárnit ji tak, aby diváci pochopili, ba přímo procítili Candidovo zoufalství. Je tak trochu hrr, drsná, panovačná, k cizím se ovšem lísá. To je ale asi ještě horší.

Bůh:

Jeho scéna by měla být brzy...

Platón:

Jeho scéna bude asi později...

Láska:

Žena z nejlepšího možného světa. K uzoufání laskavá, hodná, starostlivá, dýchající za svého partnera. V jiné situaci snad dokáže být i trochu divoká a kreativní, ovšem v rámci hry jde o přeslazenou, kýčovitou polohu z červené knihovny. Ta sladkost se asi musí přehnat do extrému, i když zatím nevím, jaký to bude mít význam... Vůbec mě napadají divné otázky – např. jaký je smysl její existence a tak.

0.1 w1 Pracovna

Artur, Artur Maskovaný (Artie), Artur Zavražděný, Policisté

Na scéně je pracovní stůl, na němž jsou papíry a psací potřeba, křeslo, vše tak, že sedící nemá možnost vidět na dveře. Někde na okraji scény, sotva v

dohledu je stoleček s telefonem.

Dveřmi na scénu přichází Artur, nese si čaj, který obřadně položí na stůl. Úzkostlivě si prohlédne svůj župan, odstraní z něj nějaká smítka, upraví se. Nadechne se vzduchu nad čajem, vezme lejstra ze stolu, prolétne si jejich obsah a položí je zpět. Nepatrně se protáhne a usadí se v křesle, zatímco uchopuje psací potřebu. V tom okamžiku dveřmi vpadne Artie, elegantně oblečen, vybaven hůlkou a krabicí od bot. Artur se přirozeně lekne, místo aby si sedl, vyskočí, drcne do stolu, vylije čaj, papíry se rozletí, malý chaos.

Artur:

Rozlil jste mi čaj! Zavolám policii.

Artie:

Uklidni se, Arture.

Artur:

Nevidím důvod, proč bych se měl uklidnit! Jste nezvaný host v mém domě, okamžitě se mi prokažte nějakým průkazem!

<Artur ustupuje směrem k telefonu.>

Artie:

Ze mně strach mít nemusíš, Arture.

Artur:

<vykřikne do vzduchu>
Policie! Zločinec!

Artie:

<velmi podrážděně>
Já nejsem žádný vyvrhel.

<Artur stále ustupuje k telefonu.>

Artie:

<výhružně namíří na Artura hůlku>
Sedni si, sic zemřeš!

Artur:

Vrahu?

Artie:

<zuřivě zašermuje>

Neříkej mi tak! JÁ nejsem ten, z koho bys měl mít panickou hrůzu hraničící s existenciální úzkostí. Přišel jsem tě varovat, jsem totiž <hraná hrdost> soukromý...filosof, metafyzik, fyzik, příležitostný detektiv. <v tomto okamžiku začíná Artur telefonovat> Tvá naivita je pobuřující, snad nemáš utkvělou ideu, že budeš-li postávat u telefonu a vybavovat se s operátorkou, budeš ještě za pár minut spokojeně vdechovat vzduch tohoto světa? Mohu ti zaručit, že za pár minut budeš spíše dýchat novým otvorem ve své hlavě, který sis tam voperoval!

Artur:

<drží telefon>

To je policie? Ano. Chtěl bych nahlásit něco, z čeho se nyní vyklubala sebevražda. Ne, nedělám si legraci. Jeden. Ano, stále. Dobrá, pospěšte si.

Nepravděpodobná 1729. <zavěsí> <k Artiemu> Tak, policie zde bude co nevidět, a já vás, pane, mohu ujistit, že sebevraždu páchat nehodlám.

Artie:

<Podívá se na hodinky>

Já, Arture, mohu ujistit tebe, že o sebevraždu v tradičním slova smyslu se v tomto případě nejedná. Přece však to budeš ty, kdo zmáčkne spoušť a učiní z tvých tapet levný expresionistický brak!

<Artie pomalu mění polohu tak, aby nestál případně kulce v cestě>

Artur:

Vy jste opilý!

<V tom se otevřou dveře, do místnosti vstoupí další Artur, pistole již míří na Artura u telefonu. Artieho si zprvu nevšimne.>

Střelec:

Konečně jsem tě našel, Art-

<nedokončí, protože jej Artie hůlkou sejme do ruky, zbraň mu upadne na zem, vystřelí a Artur-střelec se svalí na zem, mrtev.>

Artie:

<radostně>

Výborná spolupráce, Arture! <otírá si hůlku kapesníkem> Jsi mi vděčný za život. Není třeba propadat emocím a děkovat mi, pravda je, že jsem tento riskantní podnik provedl také kvůli sobě.

Artur:

Pane bože, vždyť on vypadá jako já!

Artie:

Tvé pozorovací schopnosti jsou téměř na shodné úrovni s těmi mými. Nejenže vypadá jako ty, jsi to ty.

Artur:

Jak je to možné? Klon?

<Artur si k sobě poklekne a zkoumá si obličej.>

Artie:

Arture, neplácej nesmysly. Tohle není žádná levná sci-fi. My žijeme v možném světě!

<Artur zjistí, že mrtvý není oholený. Postaví se.>

Artur:

Pane, navzdory tomu, že vy mé znáte, vaše jméno mi poněkud uniklo.

Artie:

Proč tak formálně, Arture? Mé jméno je Rudolf <zaváhá> Tatarský, přátelé a známí mi ale říkají áR Tý [Artie].

Artur:

<zabrblá>

Rudolf, Artie.

<normálně>

Není to klon, co to je?

Artie:

Je to tvůj dvojník. Dvojník z jiného světa, který je tomuto světu docela dostupný. Nebudu tady všechny nudit tím, jak funguje kvantová mechanika.

Artur:

Kvantová mechanika? Neříkal jsi, že jsi filosof?

Artie:

<zaraduje se>

Výborně! Zdá se, že nejsi až tak beznadějný! Než se ale dostane na vysvětlení, měli bychom nejspíš opustit tento svět.

Artur:

Tak to tedy ne, ještě jsem nedopil čaj.

Artie:

Nezapomeň, Arture, na to, že jsi zavolal policii. Podle průměrné reakční doby složek integrovaného záchranného systému plus 158 sekund pro policii tady budou za necelé tři minuty. (Obměna: podle průměrné reakční doby složek integrovaného záchranného systému zde budou za dvě minuty a třicet osm sekund.)

Artur:

Pane bože...

Artie:

Nepropadej panice a vyslechni si mou nabídku. Policii jsi nahlásil sebevraždu, k níž zde, alespoň pro jejich omezené deduktivní schopnosti, došlo. Zdá se tedy, že jediným problémem je, kam s tebou, protože jestli zde zůstaneš, mohlo by to vyprovokovat nejen podezření z nějakých nekalostí, ale především vlnu nepřijemných otázek po podstatě života, vesmíru a vůbec. Pojď tedy se mnou do světa, nebo spíše do světů. Třeba společně nalezneme ten, který se ve filosofických mýtech nazývá nejlepším z možných světů. Co říkáš?

Artur:

<zamyslí se, zdá se, že propadl nějaké iluzi>

Trocha slunce a moře by mi prospěla. Půjdu s tebou. Ale jak?

<Ozve se bouchání na dveře>

Hlas:

Zde zákon, jménem policie otevřete!

<nezřetelné mumlání>

<Jiné bouchání na dveře>

Jiný hlas:

Zde policie, jménem zákona otevřete!

<Artie zakroučí hlavou. Zatřese krabicí od bot a zašeptá k ní:>

Artie:

Je-li v baru prázdko, pak jestliže barman nenalévá, je v baru stále prázdko.

//není lepší kontradikce?

<Prudce otevře dveře, pokyne Arturovi a projde.>

Artie:

Zavři za sebou.

<Artur projde a zavře dveře, které se ihned otevřou, a dovnitř vpadne policie.>

TMA

0.2 w₂ DescaBar et kabaret

Artur, Artie, Descartes

Na druhé straně místnosti od dveří je barpult, za ním sedí/stojí Descartes přitocení k lahvi silného alkoholu. U stolu je jedna židle - barová stolička, kousek dál je další. Dveře se otevřou, do místnosti se svou typickou nonšalancí vkročí Artie s krabicí pod paží a hůlkou v druhé ruce. Za ním obezřetně, poněkud ustrašeně vstoupí Artur, který za sebou zavře dveře. Artie jej gestem hůlky zadrží.

Artie:

Zdá se, že jsme právě svědky jednoho z, v celé historii vesmíru tolik ojedinělých, případů, pro které je člověk rád živ, neboť z jinak nudného a šedého trmácení se odnikud nikam dělá nepřekonatelnou zábavu. Pohled na zázrak, nebo, jak je běžnější pro nás, zaryté odpůrce pověry, fatální omyl.

Artur:

Cože?

Artie:

Jsme ve špatném baru.

Artur:

Ztratili jsme se?

Artie:

Dokud nalévají, tak ne.

<Pokusí se pokračovat v chůzi směrem k barpultu, nicméně zjistí, že s jejich krokem je něco velmi, velmi v nepořádku, totiž nohy nedělají to, na co je náš člověk obvykle zvyklý, různě poskakují, uhýbají, předbíhají jedna druhou, prostě "Silly walk">

Artur:

<stojí a nevěřicně zírání>

Co to vyvádíš?

Artie:

Zdá se, že normálně jdu. Jak si lze ovšem empiricky ověřit, "normálně" je výraz velmi zavádějící.

<Artur také vykročí, málem upadne, což přiláká pozornost barmana.>

Descartes:

<zaraduje se>

Konečně zákazníci! Pánové, co vám mohu nabídnout?

Artie:

<obezřetně přichází k barové stoličce>

Pro mě vodku s platonikem - netřepat, nemíchat -, tady pro přítele nějakou specialitu.

Descartes:

Výborná volba, pane. Jako specialitu bych doporučil long drink Královna Kristýna, nebo Nejlepší z možných koktejlů. Chcete-li něco opravdu silného, mám zde jeden pansofistický megacloumák.

Artur:

<rozpačité>

Nemáte čaj?
<pod zlobnými pohledy obou, téměř omluvně>
Tak snad bych si dal tu Královnu Kristýnu.

Artie:
<práskne do stolu, již na něj dosáhne>
Dej si raději megacloumák.

<Při prásknutí Descartes povyskočí, Artiemu se povede sednout si. Artur stále stojí tam, kde málem upadl. Pokusí se udělat krok, ale těsně před položením chodidla na zem noha uhne, takže svůj pokus raději vzdá.>

Descartes:
Ano, jasně a rozlišeně jedna vodka s platonikem, jeden megacloumák, ale
<pauza> pánové, prosím vás, nevzbuzujte rozruch. Poslední dobou se zde
<ošije se> nějak množí jistá havěť. Nedovedete si to představit! Snaží se
mě to přesvědčit, že existují nepředstavitelné věci!

Artie:
Ooo, má pozornost je nyní zaměřena zcela novým směrem, čili jste mě zaujal,
jinými slovy: jak zajímavé! Nejste vy náhodou Descartes?

Descartes:
<povzdychne si>
Máloco je tak jisté, jako toto.

<Rozlévá pití. Velmi pečlivě, po malých kouscích.>

Artie:
Myslel jsem, že váš bar je větší než tento.

Descartes:
Ne, můj bar není větší než tento.

<Artie se otočí na Artura, který se stále pokouší přesvědčit své nohy, aby šly normálně, ale nedaří se mu to, navzdory viditelnému úsilí a soustředění.>

Artie:
Arture, prosím tě, přestaň vyvádět hlouposti a pojď si sednout. Teď, když jsme tak elegantně setřásli policii, je čas, abych tě zasvětil do případu, v němž figuruješ jako zlodějek, vrah i oběť, což mnohé jistě posadí na zadek.

Artur:
To je v pořádku, já postojím.

<Descartes mezitím nalil a položil na stůl pití. Descartes, slyše Artura, vstane a podá mu sklenici, jeho chůze je normální v našem slova smyslu.>

Descartes:
Zde prosím, pane.

Artur:
<nechápe>
Cože? Čím to, že chodíte normálně?

Descartes:
Promiňte?

Artie:

Copak nevidíš, že je totálně namol?

Descartes:

Děkuji, pane.

<zaujme své místo za barem>

<Artur pouze pokrčí rameny, nedůvěřivě si čichne k nápoji.>

Artie:

Na zdar „našemu“ podniku!

<Oba kopnou. Zatímco Artie se tváří spokojeně, Artur se téměř svalí na zem.>

Artur:

<sípe>

Pane bože...

<Descartes si odplivne.>

Artie:

Lahoda, ale teď je třeba roztáhnout oponu, a trochu tě zasvětit do hry, kterou zde s tebou hrají. Je to hra nebezpečná, téměř jako ruská ruleta, a to nikoliv její kvantová verze.

<Artur v odpověď ze země pouze zachrčí.>

Artie:

Tak tedy, hleděl jsem si před nějakým časem svého, ověřoval jsem si teorie v různých možných světech, bádám po filosofických artefaktech, prostě prováděl svou práci a svůj koníček, když tu najednou jsi mě vyhledal. Jak, to mi není jasné, v tu chvíli jsem potřeboval peníze na Kočku, tak jsem ten případ vzal a neptal se. Byl jsi značně paranoidní, pořád jsi blekotal, že se chceš zabít, nedalo se z tebe dostat kloudnou myšlenku... <posměšně> asi jako teď.

<Artur pomalu vstává.>

Artie:

Zkrátka, došel jsi k poznání, že existuješ ve více verzích v různých světech, a začal ses bát o svůj život. Tvrdil jsi, že to má co do činění s odpovědností za vlastní činy, příliš jsem to blábolení neposlouchal. Měl jsem za to, že se jedná o případ kvantové <přehání> psychózy, víš co to je?

<Artur již vstal, sotva se drží na nohou, šlape si na jazyk.>

Artur:

Ne, to opravdu nevím.

<Udělá však několik jistých kroků k prázdné židli, na kterou ztěžka dosedne. Rozhodně zakroutí hlavou, jakoby nesouhlasil.>

Artie:

To je takový vtipný stav mysli, který ti zabraňuje v jakékoliv činnosti, protože jsi přesvědčen, že existuje nějaký svět, v němž jsi mnohem úspěšnější, krásnější a kdo-ví-co-ještě, takže zkrátka, když už jsi dosáhl všech svých cílů, není třeba se o ně snažit.

Artur:

Jakou Kočku?

Artie:

Cože? Aha, ta je v té krabici. Je to klíč ke světům. Hlavně se nesmíme dozvědět, jestli je živá, nebo mrtvá. Po této kratičké, ale nezbytné technologické vsuvce, ti vysvětlím, proč jsi zemřel.

<Artur se poleká, zjišťuje, jak na tom je.>

Tedy ne ty, ale tvůj protějšek. Došlo k tomu za poněkud dramatictějších okolností, než za jakých jsem tě před okamžikem zachránil. Zůstaňme však pouze u toho, že jsem si musel sehnat nový oblek, protože účet za čistírnu byl vulgární. A jen tak tak, že jsem unikl tomu maniakálnímu vrahu. Totiž tobě!

<Směje se jako při dobrém vtipu.>

Artur:

<mysl se již bystří>
Dobrá, dobrá, ale proč?

Artie:

Zdá se, že jsi si usmyslel, alespoň v jednom světě, že se staneš Bohem.

<Descartes, který v tuto chvíli usínal jen vykřikne: BŮH! To se opakuje při každé další zmínce Boha.>

Artur:

To je přeci směšné!

Artie:

<se skrývanou podrážděností>

To mi povídej. Docílit jsi toho zřejmě chtěl tak, že se vyvraždíš, až na jednu kopii, či originál, chceš-li, který pak něco nepěkného provede Bohu. Ten poslední krok jsem ještě nedomyslel, ani jsem neměl možnost o tom vést s někým rozsáhlejší dialog. Nicméně, rozhodně si nepřeji, aby...to, nad co nic většího nelze myslet...nahradil někdo jiný. Zvláště ne někdo tak šílený jako jeden z tvých protějšků. To by mělo nedozírné, ba zcela absurdní, následky. Bylo třeba přejít od myšlenek k činům a začít se chovat proaktivně. Proto jsem si vyčíhal tvou, a teď mluvím o tobě, Arture, smrt, a zabránil jí.

Artur:

To gratuluji, ale co s tím teď já? Vraha jsi dostal, mě jsi zachránil. Odměnu ti bohužel nedám, domov jsem opustil poněkud ve spěchu, a nestihl jsem si vzít cestovní šeky. Vlastně bych spíše raději věděl, jak se dostanu do toho tvého nejlepšího možného světa, nebo zpátky!

Artie:

Arture, Arture, Arture. Ještě se nemohu sbalit, říci Tak a je hotovo!, jít se opít a považovat svou práci za ukončenou. Především, má práce vyplňuje celý můj život, jinými slovy nikdy nekončí; a navíc, co se týče tvého pokusu o vzestup na piedestal vyhrazený jen Primum novens (?), zdá se, cíl podobný tomuto jsi pojal v mnoha možných světech, takže po krku ti jde celá smečka tvých protějšků.

Artur:

Můj Bože...

Descartes:

BŮH! Ts-che...
<a zase usne>

Artur:

Sotva jsem se o svůj život přestal strachovat, opět pociťuji úzkost! Nicméně, když nad tím tak přemýšlím, nemohu se někde schovat?

Artie:

Líbí se mi, kam míří tvá mě překvapující schopnost přemýšlet!

Artur:

Být zavražděn, to je přeci něco nepředstavitelně odporného a zlého.

Artie:

Ano?

Artur:

A tedy, v nějakém jedině dobrém světě, bych mohl vraždě uniknout!

Artie:

Co teprve v tom nejlepším z možných! Výborně! Barmane, co jste mu to nalil?
<zacloumá Descartesem>

Descartes:

<zamumlá>

Pansofistický megacloumák.

Artie:

Zabalte mi celou lahev s sebou!

Artur:

No jo, ale jak se tam dostat? Ještě mi příliš není jasné, jak funguje ta
tvá Kočka.

<Descartes začíná hledat požadovanou lahev.>

Artie:

Té Kočce nemohu připsat vlastnost „být mým majetkem“, protože se to
vylučuje s jinou netriviální vlastností, kterou již má, a sice, že je
Schrödingerova. Asi by se dost divil, kdyby tušil, k čemu používám jeho
Čičinku. Musím se přiznat, že jsem se trochu bál, aby ses nechopil
některého alternativního plánu.

Artur:

Ustoupit pokusu vyšvihnout se nad člověka nehodlám, a vraždit mi přijde
nehygienické.

Artie:

Jak pronikavě nyní hovoříš! Třeba už vím, jak zabránit poslednímu kroku
zvráceného plánu tvého protějšku! Uloupíme Nietzschovo kladivo!

Artur:

Nemyslíš spíše Thorovo?

Artie:

Vědomosti, Arture, v těch není jen moc, ale i schopnost nevypadat směšně.
Nietzschovo kladivo je filosofický artefakt, po kterém pátrám již velmi
dlouho. Je to pozůstatek po nebožtíku Nietzschem.

Artur:

Dobrá, tedy, zbývá najít Kladivo a nejlepší z možných světů.

Descartes:

Myslíte toto Kladivo?

<vytáhne zpoza pultu kladivo velikosti úctyhodné>
Nechal mi to tu ten parazit.

Artie:

Pane Descartesi, co víc si mohu přát, než lahev vašeho pansofistického

megacloumáku a Kladivo!

Artur:
Deus ex machina!

Descartes:
Prý Deus! Descartes se jmenuju. Na, vemte si to, stejně to tady jenom překáží, zmenšuje mi to už tak malinký prostor.
<upustí hlavu na barový pult a opět usne>

Artur:
Kladivo jsme získali tak rychle, že jistě nemáš další část plánu promyšlenu!

Artie:
<hrabe se za barpultem a hledá lahev>
To se, milý Arture, pleteš. Je mi už téměř jasné, kam půjdeme nyní.
<vítězoslavně ji vytáhne> A to díky tady panu Descartesovi. <přihne si, otřepe se> Tady tahle opilecká verze nejspíš vyznává heslo Bebito ergo sum (?), ale protějšek, který proslul svou konstruktivnější metodickou skepsí, pěkně předchází původce pojmu, do něhož chceme, takříkajíc, proniknout.

Artur:
Aha?

Artie:
Vpřed, za Wilhelmem!

<zašeptá ke krabici nějaký další axiom/tautologii/kontradikci>

<Silly run dveřmi do dalšího světa.>

0.3 w₃ Candidova zahrada

Artie, Artur, Candide, Kunigunda

Naproti dveřím přes scénu je cosi jako postel, projektor zobrazuje sešlou zahradu. Dveře se otevřou a vyjde Artie se svou nonšalancí, krabicí a hůlkou, a Artur se svou nesmělostí a těžkým kladivem.

Artie:
<překvapeně>
Nakonec se zdá, jakoby zde byl ještě další činitel, který se rozhodl zamezit přímému směru naší cesty. Dnes již podruhé, zcela nepravděpodobně, jsme vykročili vpřed, ale udělali čelem vzad.

Artur:
<zlobí se>
Co je to za nápad udělat dveře otevírající se ven do zahrady. <vzdychne> Po tom cloumáku mi vyschlo v hrdle, doufám, že zde mají vodovod.

Artie:
<zamyšleně>
Zahrada...
<zkoumá okolí, podává Arturovi zpod kabátu lahev>

Artur:
<přihne si, zakření se, ale už neupadne>

To je síla, ale na Churchillův Lapsang <odkašle si> to nemá. Mě pořád zaráží, jak je tohle všechno možné.

Artie:

<stále zamyšleně, avšak je vidět, že přemýšlí o něčem jiném, než o čem hovoří, rozhlíží se, zkouší kliku, zamčeno>

Pro mě je to už denní chleba, ale pamatují si na své útlé jinošství, dobu, kdy mě svět udivoval, a překvapoval na každém kroku. Leč ty doby jsou dávno pryč.

Artur:

Stejně by to chtělo nějaký důkaz. Zdráhám se tomu sám uvěřit.

Artie:

Copak ti nestačí tvá, nyní již bohatá, smyslová zkušenost k tomu, abys poznal, že možné světy jsou skutečně skutečné?

Artur:

No, právě, já tu jsem, ale když nad tím tak <přihne si> přemýšlím, tak mi nikdo neuvěří, až se vrátím <Artie se uchechtne ve smyslu „Ty se nevrátíš“>. Vysvětlení by jistě pomohlo více lidem než jen mě <podívá se významně do publika>.

Artie:

Nevím, zda je chvíle z nejvhodnějších na vysvětlování látky tolik komplikované, jako jsou možné světy v praxi, ale jestli si to opravdu přeješ, zrychlená argumentace je můj koníček.

Artur:

Ano, mluv tedy, já se tady, prozatím, posadím k tomu sešlému altánku <posadí se vedle „postele“>.

Artie:

<hotoví přednášku, gestikuluje hůlkou; zároveň se prochází, zkoumá okolí> Argument je následující. Je jistě pravda, že věci mohou být jinak, než jsou. Já, ty i všichni ostatní tedy věříme, že by se věci mohly mít jinak, a to mnoha různými způsoby, je to tak?

Artur:

Zní to tak.

Artie:

Dovol mi teď parafrázi toho, čemu věříme <Artur přikývne a přihne si>: Existuje mnoho způsobů, jak by se věci mohly mít, vedle způsobu, jakým se skutečně mají. Stále souhlasíš?

Artur:

<začíná být opojen>
Zní to nějak pofidérně.

Artie:

<ignoruje ho, v závěru zkoumá dveře, zase zkouší kliku, ale je pořád zamčeno>

Dáme-li to dohromady, tak všichni, jak tady jsme i nejsme, věříme tomu, že existuje mnoho entit odpovídajících popisu „způsob, jak by se věci mohly mít“. A když tento způsob nazveme možným světem, tak věříme v existenci nespočetných možných světů, rozdílných od aktuálního světa. Q. E. D.

Artur:

<škytne> Kdybych tady nebyl, byl bych tomu nevěřil.

Artie:

Uvedl jsem nejdůležitější část argumentace. Nyní stačí jen vyvrátit všechny alternativní vysvětlení významu modálních výrazů, a zjistíme, že je nevyhnutelné existenci možných světů přijmout.

<Dveře se otevřou, ale nikoliv, aby byly Artie s Arturem vpuštěni dovnitř. Ze dveří málem vypadne Candide, ale je v poslední chvíli zachycen ze zadu Kunigundou. Ta jej pak pomalu postrkuje k „posteli“, kam nakonec Candide ulehne.>

Kunigunda:

<rozkřikne se>

Ty dědku plesnivej, vždyť s nohama nic nemáš!

Candide:

<vysíleně nařiká>

Mé nohy, mé nohy...

Kunigunda:

Já tě nebudu nosit, hni se!

<Candide se dá do opatrné chůze, opírá se přitom o Kunigundu.>

Candide:

Vždyť, má lásko, víš, jak ze mne práce a tvé dortíky strhaly sílu mládí.

Kunigunda:

Ještě se vylouvej...

<Artie s Arturem, kteří dosud vyjeveně koukali, jsou spatřeni.>

Candide:

Lásko má, máme hosty, a tvá jediná starost je vlastní pohodlí.

Kunigunda:

<spatří Artieho>

Tak to by stačilo, zbytek dojde sám. <upustí Candida, který pod vlastní vahou téměř poklesne, a hlesne.>

Artie:

<smekne, pokud má klobouk, ukloní se>

Madame! Dovolte mi, abych se zahalil do potěšení, které mi způsobuje pohled na váš zjev. Mé jméno je Rudolfo z Tatarska. Tamto je můj <rychle pohlédne na Artura, zhodnotí situaci> přítel a průvodce Artur.

Kunigunda:

<nakrucuje se>

Potěšení je na mé straně, pane Rudolfe. Kunigunda se jmenuji, a jsem manželkou tamtoho <ukazuje na šourajícího se Candida> starého blázna, Candida. Ale nyní mě omluvte. <otočí se, a zmizí ve dveřích>

Artie:

<vydechne>

Candide!

Candide:

<chce se otočit, ale vzdá to, proto mluví k Arturovi>

Ano? Co chcete?

<Artur se poleká, Candide konečně ulehá>

Artie:

Teď je mi to jasné, Arture. Dostali jsme se do fiktivního světa slavného literárního díla!

Artur:
<pochybovačně>
Vážně?

Artie:
No jistě, s tou zahradou mi to mělo dojít hned!

Candide:
Zahradu už nikdo neobdělává. Kunigundu taky ne, a to denně chodí do supermarketu! Ach, ten důchod.

Artur:
Myslíš, že mohou postavy literárních děl senilnět?

Artie:
<vyčítavě>
Arture, ty jsi vystřízlivěl. Tady není žádnou literární postavou, ale jejím protějškem z masa a kostí! Klidně by to mohl být i vraždící šílenec!

Candide:
Toho Žida i inkvizitora jsem zapíchl v sebeobraně!

Artur:
O čem to mluví?

Artie:
Copak jsi nečetl Optimismus od Voltaira?

Candide:
Optimismus, to je, vidíte, takový zažraný názor, že vše je dobré, i když je to špatné. Dáte si čaj?

<Kunigunda se vrátí s židlí, kterou postaví nedaleko od postele, chce si sednout.>

Candide:
Kunigundo, <téměř s odporem> láska, uvařila bys pánům čaj?

Artie:
Nerad bych přetěžoval, či přímo zneužíval vaši pohostinnost, ale bylo by možné něco silnějšího pro mě?

Kunigunda:
<švitořivě, není jasné, zda ke Candidovi nebo Artiemu>
Ale jistě, můj milý. Hned to bude.
<odejde dveřmi>

Artur:
K čemu to všechno?

Artie:
Nech to na mě.
<posadí se na židli vedle postele>

Candide:
Co vás přivádí k mé, už notně proleželé, smrtelné posteli?

Artie:

Pane Candide, omluvte mou smělost, ale z vašeho životopisu jsme vyrozuměli, že jste se, byť proti své vůli a jistě pod vlivem řízeného osudu, stal takříkajíc odborníkem na možné světy.

Candide:

<rád by vybuchl, ale síly ho opustily, proto jen tiše vydechne>
Ano.

Artie:

Rád bych se optal, zda byste nám mohl poskytnout nějaký vhled do vašich zkušeností.

<Vchází Kunigunda s šálkem čaje a lahví koňaku. Šálek podá Arturovi, koňak pak Artiemu>

Kunigunda:

<k Artiemu>

Zde pro vás, tajemný hoste.

<a k Arturovi>

Zde váš čaj, milý pane.

<Artie lahev odzátkuje a hned se zhluboka napije. Kunigunda se zajímá o Artura, který z toho není nadšený.>

Candide:

Bude-li to v mé moci, vynasnažím se vám pomoci, avšak dlouho mě, Kunigunda, na vycházce nenechá, nuda ji brzy uondá. Proto, prosím, ptejte se.

Artur:

<aby unikl Kunigundě>

Pane Candide, abyste to správně pochopil, já jsem se totiž kdysi dopustil zcela závažné chyby a nechal jsem si mezi prsty proklouznout nejlepší ženu ze všech.

Candide:

<hořce se zasměje>

To já jsem si Kunigundu ujít nenechal.

Artie:

<zlobí se>

Arture, musíš se především schovat před vrahy!

Artur:

<nevnímá>

Než jsem ji stihl sevřít v náručí, vzala mi ji katastrofa.

Candide:

Zemětřesení v Lisabonu, to si pamatuji!

Artur:

<opět znejistí>

Tedy, ano, tady pan Artie má možnost se do nejlepšího světa, abyste rozuměl, dostat, takže bychom rádi věděli, totiž..jak jej poznáme.

Artie:

Ty blázne!

Candide:

Ale pánové...

Artie:

<rozčilen>
Nejdřív mi říkáš, jak rád bys unikl svému vrahu, a teď najednou hledáš nějakou ženskou?

Artur:
<jako vyměněný>
Ano, mám-li žít, tak leda s ní. Když jste mi otevřel takovou možnost, proč bych se ji neměl zhostit? Krom toho, v nejlepším možném světě bych přeci měl být šťastný. Všichni by tam měli být šťastni!

Candide:
Jestli mohu...

Artie:
Prosím tebe, Arture, proč jsi mi to neřekl hned? Mohl jsem tě nechat napospas dalšímu z tvých protějšků, aby tě proklál nějakou třískou a nechal vykrváčet tvou naivitu na podlahu dalšího z hnusných možných světů! Kolik času jsem s tebou ztratil!

Artur:
Artie, ale...promiň. Nechtěl jsem tě rozzlobit. Myslel jsem, že tam bude.

Artie:
Kdo?

Artur:
Ona, má Láska.

Artie:
<uklidňuje se, přeci jen nechce ztratit svou návnadu>
Arture, Arture, Arture.

Candide:
Pánové, proč ten rozruch?

Artie:
Dobrá tedy, jak je libo.
<vezme kočku, otočí se ke dveřím, chystá se odejít>

Artur:
Počkejte, přece to hned nevzdáte.

Artie:
<zarazí se>
Já jsem to nevzdal, Arture, na rozdíl od tebe. Pro tvou povrchnost nejspíš skončí všechny možné světy v kontradikci. Děkuji pěkně. Všichni mu poděkujte, všem tady hrozí nikoliv smrt, ale nebytí.

Candide:
Copak v tom je něj...

Artie:
Ano, je! A setsakramentsky velký.
<zvedá kočku a šeptá k ní>

Artur:
Artie, prosím vás, omlouvám se.

Kunigunda:
Upřít lásku takovému krásnému mládenci. Pane Artie, copak nemáte srdce?

Artie:
Nemám.

Artur:
<přistoupí k Artiemu, šeptem>
Proboha, nenechávejte mě tady. Pomohu vám. A navíc, jak víte, že v tom světě nebude i má Láska?

Artie:
Nevím. Tady jde o motivaci, Arture. Já jdu za záchranou světa, a ty? Jsi puzen nějakým nízkým pudem. Chceš zachovat druh? Nenech se zabít sám sebou. To je lepší než množení.

Artur:
Omlouvám se.

Artie:
<uklidnil se>
Snad ti mohu odpustit. Pane Candide! Jak tedy poznáme nejlepší z možných světů?

Candide:
Kdysi jsem si myslel, že v něm již jsem, ale životní zkušenosti mi ukázaly, že jsem se mýlil. Panglossi, jak jen jsem se mýlil!

Artie:
<netrpělivě>
To vím, ale můžete nás nějak nasměrovat?

Artur:
Jakákoliv maličkost.

Candide:
<reznovaně>
Mohu vám pouze sdělit, že nyní už na nejlepší z možných světů nevěřím. Pokusil jsem se vybudovat si v tomto světě alespoň kousíček, do něhož jsem vložil to nejlepší ze své osoby - práci, naději a lásku -, ale jak můžete vidět sami, zahrada zpustla. Přátelé pomřeli. Kunigunda zahořkla a zošklivěla ještě více. Byl-li svět někdy nejlepším, pak pouze na úplném počátku, když jej Bůh vytvořil. Ve chvíli, kdy začala vládnout entropie, šlo všechno do sraček. <už jen vydechne, mávne rukou> Jděte, a žeňte jej k odpovědnosti.

Artie:
Bůh! To je nápad.

Artur:
Ale, nebude tam na mě čekat můj vrah?

Artie:
Arture, doufejme, že ano, protože po tom, co jsi předvedl, by sis nejspíš břitvou zasloužil. Nyní se zdá, že jediná dostupná možnost jak se dostat na stopu nejlepšího z možných světů je zeptat se přímo jeho stvořitele.

Kunigunda:
Snad už nepůjdete, pánové. Nechcete si zahrát scrabble? Upeču koláčky!

<Spěšně dveřmi opouštějí s Kočkou a Kladivem scénu>

0.4 Bůh

Bůh je odhalen jako vyhaslý šprýmař, který pro dobré záměry skončil jako zatrpklý, zahořklý bůžek. Vysvětluje, že jelikož je každý z lewisovských světů aktuální, musí být všechny „stejně dobré“. Nelze je porovnávat z hlediska „množství“ či „míry“ dobra, jediné, co mají společné je, že jsou, že jsou plně individuální s vlastnostmi, ale samy žádné vlastnosti nemají. Artur je zklamán božím vysvětlením, zatímco truchlí, jeden z Arturů vběhne a zaútočí na Artieho. V nastalém zmatku se i Artie odhaluje jako jeden z Arturů, pokusí se Boha zabít Kladivem. Bůh se mu vysměje. Není Bohem ve filosofickém smyslu slova, je pouhou představou (čímž Artieho navede na další cestu, tj. pochopení toho, že je jen postava ve hře), nelze jej tedy zabít tak, jak by si Artie přál. Navíc je vševědoucí, takže se těžko nechá přelstít. Artie je zdrcen, jeho život ztratil smysl.

Bůh jim odmítá poradit, vyhazuje je ze svého světa.

Pozn.: Hovoří o Descartesovi, se kterým se setkali, dělá si z něj šoufky.

0.5 Platón

V Platónově jeskyni Artie vysloví myšlenku, že jsou na jevišti ve hře nějakého šílence (jen šílenec by vymýšlel něco tak hrozného, jako je jeho zkušenosť). Vysloví pochybnost o existenci lewisovských možných světů (napadne její ontologický závazek). Celkově je stížen mizérií. Artur se chce vrátit zpět domů. Platónův „stínoprojektor“ jim umožní nahlédnout do budoucnosti hry. Artur se dozvídá, že zemře, co se stane s Artiem je nezřetelné. Platónův vklad je minimální.

Pozn.:

0.6 w₂ Desca bar et kabaret

Artie, Artur, Descartes

Scéna shodná s 0.2. Descartes je však již střízlivý. Artur vchází první, už ne tolik ustrašený, spíše rozhodný. Artie je naopak skleslý.

Descartes:

<zlobně, ke konci nepřičetně>

VY! To jste vy! Jak jste se sem dostali? A hlavně, jak jste se dostali ven? Musím se dostat ven, sedím tady celý život, furt mě otravuje nějaký chlap v plášti, který chce, abych šel ven, ale stačí jediná pochybnost a dveře mi zmizí před očima! Už to nevydržím, Bože, zaruč mi nějaký svět, v němž jsou věci barevné a různě veliké, a dá se s nimi hýbat.

Artur:

Až se uklidníte, dal bych si pansofistický megalomán.

Descartes:

Cože? Vždyť jste mi posledně všechn vypili! A pak zdrhli! Ani jsem nepočítal s tím, že se...

Artur:

Máme vás pozdravovat od Boha. Máš mu prý více důvěřovat, nechal si tady posledně plášť.

Descartes:

<vzalo mu to vítr z plachet>

B-bůh? Vy jste s ním mluvili?

Artur:

Ano, celkem příjemný chlapík, ale rozhodně se na něj neobracejte s žádnými žádostmi. Prostě mu věř, vždyť tě koneckonců stvořil.

Descartes:

Vážně? A já si celou tu dobu myslel...

Artie:

Buďte oba dva zticha!

Artur:

Uklidni se, Arture.

Artie:

Neříkej mi tak, ty hnido.

Artur:

Arture, prosím tě. Třeba to vyjde příště.

Artie:

Nevíš, co říkáš. Zabít Boha, ta možnost přijde jednou za život.

Artur:

Jednou za tvůj život, ale máš mnoho protějšků, vid'.

Artie:

Nedělej si srandu. Chci vodku!

Descartes:

S platonikem?

Artie:

<vražedný pohled>
Ne, čistou.

Descartes:

Jedna vodka...

<Artie ji hned kopne>

Descartes:

Druhá vodka...

<Artie ji hned kopne>

Descartes:

Třetí vodka...

<Artie ji hned kopne>

Artur:

A dost, Arture.

Artie:

Nech mě být.

Artur:

Arture, myslím, že by si mi měl dát Kočku.

Artie:

<vyděsí se>
Cože?

Descartes:
Čtvrtá...

Artur:
Ty už ses nacestoval dost. Teď je, myslím, řada na mě a můj vlastní pokus.

Artie:
Chceš se pokusit zabít Stvořitele?

Artur:
Kdepak, chci najít svou Lásku.

Artie:
Ty si snad úplný cvok.

Descartes:
Pánové, ta Kočka, to je ta krabice?

Artie:
<odsekne>
Ano.

Artur:
Již mnoho let jsem nebyl šťastný. Kladu si za vinu, co se jí stalo, neboť jsem to byl já, kvůli komu utekla, a ocitla se tak v uličce, z níž už nevyšla živá. Teď, díky Kočce a tvé pomoci to budu moci odčinit. Vydej mi ji.

Descartes:
S tou Kočkou, s ní můžete projít dveřmi?

<Artie přikývne>

Descartes:
V tom případě bych ji rád koupil.

<Oba Arturové se zasmějí>

Descartes:
Pánové, račte si vzpomenout, že jste minule utekli bez placení, a dlužíte.

Artie:
To jsme nebyli my, to byli jiní Arturové.

Descartes:
Na to vám neskočím. Klidně někoho z vás vyzvu na souboj. Jsem zkušený stínový šermíř.
<Vytáhne non-Nietzschovo kladivo.>

Artie:
Platí, ale rozdáte si to s tím, kdo přežije.
<nemešká a vytáhne břitvu>
Slíbil jsem ti ji, Arture. Tohle slavná Occamova břitva.

<Dojde k zápasu, ale než se stihne Descartes zapojit, Artur padá mrtev k zemi, Artie popadne krabici s Kočkou a uteče dveřmi.>

0.7 w, Pracovna

Artur-autor, Láska, Artie

Scéna se shoduje s první. Artur-autor sedí u stolu v županu, píše. Trvá to dlouho, než se otevřou dveře a vstoupí Láska, Arturova manželka.

Láska:
<nese šálek s čajem, radostně>
Uvařila jsem ti šálek čaje, Arture.

Artur-a:
<usměje se>
Děkuji, Lásko, za vrchol dne považuji tyhle chvílky, kdy mne zavalíš pozorností, a já se mohu ponořit do vřelého pocitu, který pramení z vědomí, že tě miluji.

Láska:
<roztomilý úsměv>
Ach, Arture, ty jsi tak roztomilý!
<nahlédne mu přes rameno o textu, který píše>
Jak jsi na tom s příběhem? Volal editor.

Artur-a:
Již zbývá jen příslovečná třesinka na dortu a pak tečka.

Láska:
Musíš zabít padoucha, víd?

Artur-a:
Vystihla jsi to, ale zatím jsem nepřišel na žádnou ošklivou smrt, aby se vyvážila jeho odporná role v příběhu. Už se zhroutil jeho doxický svět představ, v němž se mohl a chtěl stát Bohem. Jsem v pokušení nechat jej žít, aby se mohl užírat.

Láska:
Jak vlastně skončí hrdina?

Artur-a:
Špatně. Chybu, kterou doufal napravit, se mu nepovedlo odčinit. Navíc umírá s vědomím, že vše, co zažil byla jen možnost. Což mu neumožňuje přijmout za ni odpovědnost.

Láska:
Není to dobře? Umírá bez viny.

Artur-a:
To je pro něj právě tragické. On už svou vinu přijal, jinak by se neobtěžoval pokusem chybu odčinit poté, co nabyl znalosti, že není třeba se jí zabývat.

Láska:
<pochybovačně>
No, jak myslíš. Večeře bude v šest.

<Láska odchází a Artur-a se vrací ke psaní.>

<Artur-a se několikrát zamyslí, nakonec se zasměje a zuřivě píše. Zároveň sáhne do kapsy pro zbraň.>

<Po chvíli se otevřou dveře, vběhne Artie>

Artie:
<zuřivě>

Ty...ty...to ty jsi mi překazil můj plán.

<Ale Artur-a má v kapse připravenou zbraň, kterou za sebe bez míření vystřelí, Artie se zastaví zasažen, upustí Kočku, která s mňouknutím uteče; vypoťací se ven ze dveří, které se s prásknutím zavřou.>

<KONEC>